

Non-partisan liitto ei ole kyennyt poistamaan itsevaltiutta North Dakotasta

Noin vuosi takaperin meille tiedotettiin, että North Dakotassa työläiset ja maanviljelijät valloittivat tämän valtion poliittisen koneiston porvaripoliittikoitsijain käsistä ja että sen uudet holhoajat palvelevat palkkatyöläisten ja maanviljelijäin etuja.

Mitä palkkatyöläisten etujen suojelemiseen tulee, niin siinä se ei ole onnistunut eikä tuo onnistumansa koskaan, elleivät palkkatyöläiset järjestä ensin taollisesti suojelemaan omia etujaan. Useimmasta kuin yhdestä pikku kaivoskylästä on minut jo marssittu pois vain siksi että olen koettanut järjestää kaivostyöläisiä. Näissä pienissä maakaupungeissa tavallisesti mainin omistajia määrää, kuka on kaupungin majuri. Ja olivat ne mitä puoluetta hyvänsä jos ne tahtovat virkansa säilyttää, on niiden toteltava kaivostyöläisten käskyä, ja kun työläisillä ei ole minkäänmoista järjestöä eivät he voi saada ääntänsä kunnulille, vaikka huomaavatkin jotain olevan virossa. Ensimmäinen joka aikoo suuna, saa seuraavana aamuna "aikansa". Oimen ottaa hänen tilansa ja epäkohtaa jää entiselleen. Ensimmäinen elon siis järjestyä unioon, jonka kautta saa suojaa kuitenkin pahimpien epäkohtien korjaamiseksi. Silloin vasta aukeaa mahdollisuus puh- ja kokoontumisvapaudelle, joka on ensi ehto olojen korjaamiseen.

Tässä joku päivä istuin menin Noonan nimiseen pikkukaupunkiin, jossa on neljä pientä hiilikäivosta. Suurimman omistaa eräs Truax, joka pitää pienem. kaivostyöläisistä ja koko kaupungin isällisen holhouksensa alaisena. Truaxin sana on laki tässä kylässä, sen kaikki tietävät, ja joka ei sitä tiedä, hänelle se pian näytetään. Niin kävi minulle ja kumppanilleni, saavuttuamme yllämainitun Truaxin valtakuntaan.

Kylään saavuimme illalla kello 8:00. Otimme huoneen paikkakunnan isoimmasta hotellista ja lähimme kaupunkia töllistämään. Kumppanini oli jotain viisi vuotta takaperin ollut kun päivät tässä kylässä ja siis tunsi vieläkin paikkakunnan vanhoja "taimareita", joita hän kutsui "hame kaarteiksi". Juttelimme joutien kanssa ja kyselimme työsuhteita, vaikka ne kyllä tiesimme ilmeisesti, sillä illalla kello 8:00 jälkeen näimme miehiä vielä kotimatkalla, nähkääs, täällä on sentään vielä jälle sitä amerikalaista "vapautta", sillä nuo pevelin "craft-unionit eivät ole vielä sitä kerinneet rajoittamaan kuin harvoissa paikoissa. Ja sitä vapautta täällä käytetään. Aamulla kello 7 ovat miehet työmaallaan, tule-

vat kello puoli kaksitoista ulos syömään ja odottelevat sitten savun ulosmenoä tunnin aikaa nähkääs, täällä ei ilmanvaihtolaitoksia juuri ollenkaan käytetä savu saa olla tai mennä, siitä ei isännistö välitä eivätkä siitä näytä välittävän kaivosorjatkkaan.

Kello viiden aikana iltapäivällä tulevat miehet ammuttuun ulos syömään. Useimmat menevät kotiaan illalliselle, ja kaivosvaatteissa syötyään, kello kuuden aikana meivät takasin kaivokseen katsomaan kuinka on hiiltä irtaantunut. Sitten iltatyönsä aloittavat pari kolme vauunna ja tulevat illalla kello 8 tai 9 aikana kotiaan pesemään vähäsen kasvojaan ja levolle, joka kyllä on ansaittu tämänlaisen päivittyn jälkeen.

Juteltuamme joutien miesten kanssa ja ilmoitettuamme millä asioilla olimme, menimme hotellimme levolle. Seuraavana aamuna läksimme taas töllistämään, aikomuksella mennä kaivoksen päälle, vaah perässä tuli automobili ja mies sanoi että kaupungin majuri tahtoo nähdä meitä. Arvelin itsensä että lieneekö tulijais-kekerit valmistetut. Saavuttuamme kaupungintalolle, pyyvelle kaupungin isäntä kysyi, olemmeko työn haussa? Vastattuamme kieltävästi, sanoi isäntä: "Nyt on kello 10 minuuttia vailla yksitoista, kello yksitoista menee juma, menkää siis ottamaan setselinne, ei teitä täällä sallita." Sanoitiin että edustan laillista järjestöä ja tahdon tietää, mistä hän on oikeuden saanut ajaa meidät kaupungista "Ei mitään väitellyä," sanoi kaupungin isä, ja antoi apulaiselleen käskyn mennä asemalle pidättämään junan siksi että saamme suorittaa laskumme hotellista. Ensi kertaa eläisäni minua jumo odotti. Nyt olemme Minot nimisessä kaupungissa, jossa työläiset ovat järjestyneitä ja heillä on siis väljemmät olosuhteet. Tähän on aina työväen agitäätori tervetullut.

Suuri on ero järjestyneillä ja järjestymättömällä paikkakunnilla. Ensi kerralla menemme joukkola ja järjestämme Truaxin palkkaorjat vastuksiksi huolimatta.

Toverudella Emil Hendrickson.

Miksi sosialistiedustajat vangittiin

Jotta kuningassuunnitelma saatiin eduskunnassa hyväksytyksi,

Kesäkuun 28 p. jätti Väinö Tanner, entinen senaattori ja eduskunnan jäsen, Suomen eduskunnan puheenjohtajalle seuraavan kirjelmän:

"Parin viime kuukauden ajalla on toimitettu lukuisia kansanedustajain vaagistelmia. Suurin osa näistä vaagistelmistä lienee tapahtunut vastoin Valtiovaltuustojärjestyksen 12 pyk. määräyksiä, sillä vaagistelmien oikuttavia, edellytyksiä ei useimmissa

tapauksissa ole ollut olemassa. Sitä vuuttua kuitenkin tässä ne tapauksissa, joissa vaagistelu kansanedustajalla on tehty itsensä johonkin — joko raskaampaan tai lievempään rikokseen — syytäksi, rohkeiden täten kilnuttia herra Puhelehen huomiota siihen, että lukuisia semmoisia kansanedustajia pidetään vangittuna, jotka eivät ole millään tavalla tehneet itseään syytäksi rikolliseen toimintaan.

"Asian selvittämiseksi liitin tämän ohien luettelon niistä kansanedustajista, jotka saaneet tietojen mukaan ovat syyttömästi vangittuja. Kuten tästä luettelosta näkyy, on useimmilla heistä asianomaisen viranomaisen, jopa erässä tapauksessa prokurattorin antama todistus syyttömyydestään. Eräs heistä on kantanut kansanedustajan palkkasakin. Sillä huolimatta pidetään heitä vangittuna ja estetään heidän osanottonsa eduskuntatyöhön. Syytettyä ei heitä vastaan myöskään ole nostettu, jolloin heidän syyttömyytensä olisi tullut todetuksi.

"Kun täten yhä edelleen loukataan kansanedustajalle taattua koskemattomuutta, rohkeiden kysymyksessä olevien kansanedustajien pyytämäänsä asiamehenä anoa herra Puhelehen toimenpidettä siihen, että heidät pikaisesti vapautettaisiin ja osanotto eduskuntatyöhön tehtäisiin heille mahdolliseksi.

"Samalla otan itselleni vapauden huomauttaa, että ainakin luettelossa mainitut viisi edustajaa ovat kutsuttu, jotta heidän tilalleen olisi kutsuttava varajäsen, kuten parissa muussa tapauksessa näillä valtiopäivillä jo on tapahtunut."

Sitten seuraa luettelo, jossa on ilman muodollistakaan syytä vangittujen nimet:

A. Harjula, Matti Hoikka, W. Kiviniemi, Albin Koponen (vapautettu), Paavo Leppänen, Matti Loukainen, J. Nurminen, Armas Paasonen, Frans Rantanen, Aaro Salo, Oskari Suutala ja Taneli Typpö, Evert Huttunen, E. Saarinen ja Oskari Suutala ovat kuitenkin muuten vapaina, paitsi että he eivät saa poistua oleskelupaikaltaan.

Luettelossa mainitaan myöskin ne, jotka ilman laillista tuomiota ovat ammutut: S. Häkkinen, Juho Lehmus, ammuttu tai kaatunut, Hulda Salmi, ammuttu ilman laillista tuomiota, Vilho Lehokas on kuollut "tunteamattomalla tavalla" Viipurissa ja G. V. Johnson tehnyt itsemurhan.

Samaan aikaan kun tämä tieto saapuu suomalaisten lehtien mukana Amerikkaan, tiedävät ruotsalaiset puoluelehdet kertoa sen meiltä kiinnittävään seikan, että mitään syyttöksiä ei aiottukaan tehdä vangittuja kansanedustajia vastaan, vaan pidettiin heitä vangittuna sen takia, että lahtarit saisivat eduskunnassa enemmistön kuningashomilleen. Jos sosialistiedustajat olisivat tulleet edustajatoimintaan täyttämään, olisi ollut seuraus, että kuningashomma olisi mennyt myttyyn ensimmäisessä yrityksessä.

Porvariston petomaisuutta kuvaa se, kun ilman tutkintoa on ammuttu kansanedustajia, joiden julkossa on yksi nimenkin Muualla maifmassa olisi jo naisen sukupuoli ollut riittävä turva, lukuunottamattakaan sitä jos nainen olisi ollut vielä kansanedustaja. Udistamme vielä

tällaisen retoroisen liikkeen tehoisuutta ja usko, että Venäjän luopuminen sodasta takaisi sodan jatkumisen imperialistien ryhmiin välillä siihen asti kunnes toisetkin maat saapuisivat samalle uupumisen asteelle, jolle Venäjä jo oli saapunut, jolloin valtakunnasta hänen mielestään oli mahdoton vähtää. Hän katsoi, että maailman vallankumouksen tulevaisuutta voidaan parhaiten palvella säilyttämällä neuvostohallituksen alue vaikkapa vaan hyvin rajotettunakin, vallankumouksen siemenenä, olosuhtena vallankumouksen mahdollistuksesta siihen hetkeen saakka, jolloin muiden maiden työläiset yhtyvät Venäjän työläisiin. Enemmistö ensin neuvoston toimienpanevassa komiteassa ja sitten koko Venäjän neuvoston kokouksessa hyväksyi hänen kantansa. Saksalaiset vastasivat Venäjän tarjoukseen allekirjottaa rauhan pilkallisesti mukalemmalla venäläisten Brestissä antaman lausunnon. Venäläiset sanoivat "Me emme allekirjota rauhaa mutta sota on päättynyt." Saksalaiset vastasivat: "Me suostumme rauhaan, mutta sota tulee jatkumaan."

Ja niin kävikin. Sillä aikaa kun neuvostohallitus muutti Moskovaan, saksalaiset, Ukrainan Radaa tekosyynä käyttäen etelässä ja Suomen porvarillista hallitusta pohjoisessa, etenivät Ukrainan läpi Donin laaksoon ja pohjoisessa Pietarin portteille. Tilanne on tällainen näitä rivejä kirjoittaessani. Siihen mennessä jollin te niitä luette, on tapahtunut paljon sellaista, jota ei nyt voida ennakolta nähdä, (jatk.)

kerran: petomaisempaa porvaristoa ei hakemallakaan löydä, sauno tämän johdosta Työmies täydellä syyllä.

Tannerin kirje eduskunnan puheenjohtajalle selittää eräitä seikkoja. Luonnollista oli, ettei sellainen "eduskunta" ottaisi sosialistien asiaa käsiteltäväkseenkään. Se haudattiin väkivoimalla. Ja se pysyy siellä Päinvastoin siitti tämä "eduskunta" arvattavasti tämän asian inostamana ruokottoman luomuksen, jonka avulla tehtiin sosialistien eduskuntatyö mahdottomaksi. Se oli se "valtiotarkastus-oikeus" Huolimatta valtiopäiväjärjestyksen määräyksistä, aiotaan sosialistiedustajat pitää eduskunnan ulkopuolella, kunnes Suomen kansan saavuttamien vapauksien viimeinen hautajaisvirsi on kaikkunut. Sen jälkeen lakkaa kaikkinaisen kansaa edustava laillaindintatyö ja tilalle tulee saksalaisen kuningas hallitsemaan 150 vuoden ikäinen ruotsalainen "perustuslain", pyssyjen ja puorankätkien avulla.

Luettelo sosialistista edustajista ei ole lähikäynnä täydellinen. Osa pääsi pakoan, osa on tapettu "tunteamattomalla tavalla". Mutta niidenkään tilalle ei kutsuta varadustajia, vaikka porvarit ovat heti omat rivinsä täydentäneet, jos joku on syyttä tai toisesta poistunut, kuten Tanner kirjjeessään selittää.

Vieli ikenee samainen porvariluokka painaa päähänsä veristä pyhimyspeppeleitä, naukuen taistelleensa "vapauden ja ihmisyyden puolesta". Ja kuitenkin jokainen uusi lehti sen historiallisen ja yhä värähtävä ja täynnä kuvauksia petomaisista rikoksista, laittomuuksista, komanttoista kavaltaimisesta — etsikää heidän parhaiden "nyykekkänsä ja rikosten erittelijän sanastoista riittävästi rikosnimitykset, joita löydätte ne teoksi muuttuneen ihanassa "valkoisessa Suomessa".

Kansankirjeitä

WASHINGTON
Seattle

Toverin kirjakappia ja uutistoimisto Seattle, 116 4th Ave. So., telefoni: Main 4167. Saatavana kaikissa puokkuvälillä ja p. m. tarpeita. Myy pilettejä Suomeen ja p. m. vastoin parhaimmille hinnoille; välittää rahajainoja ja talletuksia j. n. e. — Jokainen puu-luottoväri tehoon yllämainitun asioissa on omassa liikkeessään.

Alaspäin ollaan menossa. Koviin korkeita ei tänäkin maan väestön sivistystaso on kyllä koskaan ollut, mutta sittenkin täällä on ennen ollut jonkunmoisen sivistyksen ja tietoon pyrkivä julkko, joka on verrattain kiitettävässä määrässä harrastanut lueskelua. Yleisen kirjaston lukusali toi antoi täälläkin aina kauniin näyn ennen, sillä siellä oli aina arvokkaiden teosten yli kumartuneena lukijoita ja tutkijoita lukuisasti. Samoin oli laimauksien laita niin englanninkielisen vieraskielistenkin kirjallisuuden osastolla. Nyt siellä vain aamiharvoin tapaa suuremmissa määrin lueskelijoita tai lainajoukkoja. Tämä on yksi pettäminen merkki suunnasta, joka viittaa taantumukseen ja yleisen sivistystason alaspäin menoon. Suomalainen kirjallisuusosasto on tosin yleisessä kirjastossa kovin pieni, joten enemmässä määrin kirjallisuutta viijellelle siellä lienee vain jokin uutuuus, mutta se sijaan voivat vielä kirjallisia tarpeita tyydyttää sosialistiosaston ja Toverin kirjakaupat, joten ne, joilla on pyrkimystä sivistyksen ja tietoisuuden, hankkivat nyt kun vielä on mahdollisuutta kortteerinsa pöydälle luettavaksi ne teokset, jotka ennestään puuttivat.

Miksi en selostanut? Useat lehtemme lukijat ovat kysyneet mikä en selostanut japanilaisen sanomalehden toimittajan puhetta, joka maansa hallituksen pyrkimykset esitti siinä huomattavassa puheessa, jonka hän täällä piti viime viikolla. Joo, Kyllähän se olisi sen ansainnut, mutta minun täytyi nyt paljon muutaikin kertomisen arvoista jättää ja se japsin puhe oli siihen jätettävään luokkaan kuuluva. Ei siis pidä ihmetellä, vaikkapa ei mielestäni semmoista näekään selostettavana.

Lisää Alaskan poikia saapunut 5 päivää vasten yöllä saapui Libby & Libby yhtiön laivalla lukuisia joukko Alaskan kalastajia, niistä suuri osa suomalaisia. Yksi heidän matkueksensa kuuluvista oli jäänyt vaimajana sinne. Hän oli kansallisuudeltaan suomalainen, nimeltä Ben. Hendrickson, asuinpaikka Seattle.

Työväenkasarmeja kuntoon Beacon-mälle aletaan, niin

piän kuin keritään, rakentaa suurta työväenkasarmia. Tilaa on tähän taloon suunniteltu kahdelle sadalle viidellemmelle perheelle. Vuokraa ei luvueta ottaa enempiä kuin että tulee tavallinen korko kiinnitettylle pääomalle. Myöskin annetaan vaakuudet, että sodan ajalla ei tulla korottamaan vuokria. Homman takana mainitaan Skinner & Eddyin laivojen rakennusyhtiö Myöskin kerrotaan, että erinäiset kirkkokunnat muodostavat suuren rakennusyhtiön ja alkavat rakentaa niin suurta työväen osastorakennusta, että sellaista ei ole vielä koko lännellä.

Karjalan kannaksella. Sellaista näytelmää kuin on kappale "Karjalan kannaksella" ei tarvitse "puustata". Missä se vain on esitetty, on ilmotettu sen saaneen täyden katsomon ja että yleisö on siihen ollut täysin tyytyväinen. Tämä näin kaikkialla tyytyväisyyttä osakseen saanut kappale esitetään osastomme näytämöillä sunnuntaina t. k. 15 päivän illana. Tietenkin tätä kaunistaa karjalaisia laulukappaleita riennetään suurin joukoin katsomaan. Sinä iltana on muut menot väistettävä ja täytettävä osastomme haali sen viimeistä iltaa myöten. Pitäkää varalla ilmoistusta lehdestänne, niin näette siitä tarkemmin osien jaon y. m. kappaleen esitystä koskevat tiedot.

Lauantaina 14 päivän illana on osaston kokous on torstaina 12 päivän illana. Saapukaa nyt toki kokoukseen runsaslukuisasti. Pitäisihän jäsenistöä käsitellä että näinkin suuren osaston tehtävät olisi saatava jaoteltua useammille henkilöille. Silloin kun 150 jäsenä käsittävän osaston toimitsijana on henkilöitä, joilla on kumdesta kymmenen eri tehtävään, niin silloin ei ole kaikkia kuten olla pitäisi. Jos tehtävät eivät tule niin tehtyä kuin tulisi, niin se on tietenkin niiden syy, jotka ottavat tehtävät suorittaakseen, eivätkä täytä niitä kunnollisesti, mutta kenenkään syy on, jos tehtävät jäävät täyttämättä kokonaan? Kokoukset alkavat aina joka toinen torstai kello 8 iltasella.

On pölyä. Cedar-joella riehua asumus- ja metsäpalo on lemmittänyt nokea ja pölyä kaupunkiin tavattomasti. Satojen perheiden kerrotaan menettäneen jo palossa kotinsa ja satojen eekkerien alueita on palanut metsä.

Ankara kuivuus, joka on valinnut jo pitemmän ajan, on saanut seudut tulen vaaralle alttiiksi. L. L.

Woodland
Ei tullut mitään. Osaston ja kirj-yhdistyksen kokouksesta ei tullut mitään viime sunnuntaina kun ei kukaan nähnyt velvollisuudekseen tulla.

Ikävä seikka paikkakunnallamme on se, että kaikki farmit ovat jo tulleet niin "hyvinvoipiksi", että heille on sosialismi käynyt yli-ikäiseksi, joten ei väit enää katso tarpeelliseksi kuulua puolueeseen ja toimia sen kautta omaksi hyväkseen.

Mielessä pidettävää. Muistakaa niitä ohjelma-iltamia, jotka ovat kirj-yhdistyksen hailla t. k. 22 p. vapaalla sisäänkäynnillä. Lähemminkin tuonnempana.

Se kahdestoista päivä. T. k. 12 p. on se, jolloin kaikkien 18 ja 45 ikävuosien välillä olevien miesten on käytävä rekisteraamassa sotapalvelusta varten. Koulut alkavat. Näinä aikoina taas alkavat koulut tulla ympärillä. Opettajien puute tekee joissain tapauksissa kiussa. F. Koski.

OREGON
Svenson
Osaston kokoukset on pidetty aina jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina, vaan tänään kun kokous pidetään ensi sunnuntaina, sillä seudun asukkaat olivat Ala-Columbia osastojen vuotuisissa kesäjuhissa josta syytä kokouksen pito siirtyi viikon eteenpäin.

Osaston toiminta on ollut hyvin laimeaa tämän kesän aikana. Kuitenkin toivotaan että taasen syksyn tullessa se vähän vilkastuisi. Sen enteitä jo osottaa nyrkilehti, joka monesta ajasta taasen ilmestyy ensi kokouksessa.

Tämä kesä on ollut tavallista kiveämpää, joten räimeikkövalkeat ovat rajonneet seudun alueella, eriten niissä osissa mistä metsän parhain puulaji on viety puunjalustamarkkinoille. Taasen tämän viikon aikana on raivonnut metsäpalo useilla eri suunnilla. Onpa uhanut jo osalta ihmisuunoita, joten vastatullen

sytyttämällä ja veden kanssa on täytynyt olla rauha.

Ajan korkeista hinnoista huolimatta rakentavat seudun yksityiset miehet itselleen oman tuvan. Oskar Ervingin ja John Piirtolan asunnat ovat teon alla. Pojat ehkä pääsevät joulu-puurolle omaan tupaan. Onneksi olkoon, ja eevatar-elämän sulottareksi tulokoon.

Kaksi päivää ja yhden yön ulkona sai olla Herman Degernäs in äiti, joka on ollut yksin oloissa farmilla. Vanhuksen olessa ulkona lemmiä hoitamassa oli hän kärsi sairastunut, saaden jonkunlaisen verisuonen katkeaman päähänsä, joten ei kyennyt pääsemään liikkeelle. Vasta toisen päivän iltapöydällä läheisen emännän löysivät vanhuksen ulkoa makaamasta. Vanhus kuletettiin Astoriaan, jossa lääkäri Forström on hoitanut häntä ja onkin hän jo paranemiseen päin.

Suomesta

VASTUKSENSA NIILLÄ ON VOITAJILLAKIN.

Suomen sisällissodan päätyttyä, vangittujen punakaartilaisien joukkomurhaamisen ollessa vielä käynnissä, alkoi voiton tuottama humala valkokaartilaisien keskuudessa useassa tapauksessa muuttua varsin huomattavaksi kohmeloksi. Sisällissota, jonka tunnustajana oli "Ryssät maasta pois!" näyttää kaikista huolimatta johtaneen siihen, että "vieraat ainekset komentavat", vieläpä ovat anastaneet itselleen johtavan aseman "kansallisessa armeijassa" — lahtarikaartissa.

Tätä seikkaa valittavat useat suomalaiset porvarilliset maaseutulehdet. Eräs niistä puhjeten seuraavaan haikeaan valitusvirteen:

"Jo vapustaistelunne aikana oli miehestä mieheen, suusta suuhun levimässä oikeutettu tyytymättömyys suomalaisuuden alaspölytetystä asemasta kansallisessa armeijassamme. Ajankohdan ei kuitenkaan katsoitua olevan sopiva asiata ottaa julkisuudessa puheeksi niin kauan kuin kapina oli kukistamatta. Mutta nyt kun vapustaistelu lopullisesti on saatu loipusuoritetuksi, on rikos lopusta enää vaieta.

Asia on jo julkisuuteen vedettykin. Jotkut sanomalehdet ovat jo kysymystä käsitelleet, helluntaina Helsingissä pidetty sanomalehtimiesten kokous otti asian vakavan pohdinnan alaiseksi ja viimeksi mainitaan Etelä-Pohjanmaalta käyneen lähteyksien senaattista pyytämässä toimenpiteitä armeijan kansallistuttamiseksi.

Kuten mainittiin, on tämä suomalaisessa kansassa ja armeijassa herännyt tyytymättömyys täysin oikeutettu. Ruotsalaiset ja Venäläisetkin (huom.!) eivät maan kieltä taida, omakuvat itselleen kaikki johtavat paikat armeijassa ja alkavat täällä muukalaisen komennon, häikäilemättömän ja suomalaista kansaa halveksivan ja ärsyttävän.

Eräs vapustaistelussa Lem-päälässä kaatunut sankari on sattavasti päiväkirjaansa kirjoittanut: "Johtajimmme ovat entisen venäläiset upseerit, joille siistää antaa potkut jokaiselle. He ovat tulleet hirveen vaivajaisiksi, tietaessään olevansa tuulen päällä. Miehet, joille oikeuden mukaan olisi heti annettava potkut, saavat aivan ansiotta huiketta korotuksia. Sitte eivät ainkaan iää piennelle eläkkeelle, kun heidän eronpäävänsä koittaa. Nyt he pitävät varansa valtaamalla kaikki määrätvät paikat tulevassa sotailoksesamme — varmuden vuoksi, ettei vain suomalaisia tulisi mukaan vaikkapa he olisivatkin kykeneviä. Jääkärihin eivät nämä miehet myöskään oikein suhtaudu, sillä he tietävät olevansa pakotettuja ennen pitkää väistymään syrjään ja antamaan tilaa uudenäikäliselle opetukselle."

Toisessa paikkassa hän sanoi: "Sisäkköuntani oikein vaivaa nykvinen johto ja kaikkialla provostaleivä ruotsalaisuus. Kaikkialla ruotsi ja yhä vain ruotsi. Ruotsi puhutaan kaikkialla, missä ehdottomasti suomea vaaditaan. Yksinpä päämajassakaan ei osata suomea."

Tämä ei varmaankaan ole ainoa tapaus, jolloin urhea suomalainen sotilas on hautonut materia ajatuksia mielessään nähdessään osaltaan hänenkin hankkimansa vapauden luisumassa vierasruun, epäkansallisiin käsiin. Tämä ei ole ainoa tapaus, sillä jouta paikkassa armeijan johdossa ruotsalaisuus nostaa julkkeasti

päättään, ja suomalaisuus, kuten tuntuu, järjestelmällisesti sivuutetaan.

Ja niin sitä suomalaista moukkaa nykyivät nenästä suomalaiset, saksalaiset, ruotsalaiset ja venäläiset junkkerit — "vapauden puolesta". — Raiv.

LAHTARIEN TELLOTTAMIA RAUMALAISIA PUNA-KAARTILIAISIA.

Suomalaisten porvarilehtien tietämään mukaan ovat Raumalasta kotoisin olevat punakaartilaiset: Herala, Kivimäki, Roslander, Uskali, Richard Elo, sekä Rauman vanhin sosialisti, vasikaisessa Grönroos, telotettu, eli kutsu porvarilehtien sanontatapa kuuluu "saaneet ansaitun rangaistuksensa". Edellämaintuttujen lisäksi on vangittu raumalaiset Teräs ja Mäkinen, joita kaikesta päätään myöskin kuolemanrangaistus odottaa. Paitsi edellämaintuttuja vangittiin Lahden rintamalla yhteensä 695 raumalaista, jotka taistelivat punakaartin rivissä.

Tilanteen hirvettä kuvaava teko.

Toukokuun 18 p. tappoi Kylmäkoskella Tampinkosken puuseppätehtaalta itsensä puuseppä Mooses Jäppinen, lopetettuaan kamalalla tavalla ensin kolmen alaikäisen lapsensa päivällä. Jäppinen oli käärinyt onnettomien uhriensa päälle rievuilla ja leikkannut sen jälkeen lasten kaulat poikki. Tämän kolmoismurhan tehtyään oli hän vielä leikkannut oman kurkkunsa poikki.

Jälkeenjättämässään kirjeesä selittää Jäppinen olevansa punakaartilainen ja tarjoaa ruumiinsa lahtarien käytettäväksi.

Kuinka sosialistisia sanomalehtimiehiä vainotaan.

Kuten aikasemmin on kerrottu, telotettiin Arbetet-lehden entinen taloudenhoitaja milisiapäällikkö Lundberg, vähän jälkeen sisällissodan päättymisen Viaporissa. Lehden toimittaja Gunnar Mörne kuuluu myöskin vangittuun Tammisaareen, jossa häntä sen jälkeen on kuulusteltu kuulustelemasta päästyään. Porvarilehtien selostusten mukaan kuuluu Mörne selittäneen, että lehden sävy oli sellainen, miksi Lundberg sitä vaati. Mörneä ei vielä liene telotettu.

ORJATYÖ-PAIKKOJA.

Asutushallitus on toukok. 28 p. nä yksiviskohtaisessa alistuksessa esittänyt senaattin, että asutushallitus oikeutettaisiin heidän ryhtymään vankityövoimaa käyttävään Sukevan krunnunpuistossa Isalmen pitäjässä, Kunnusuoissa, Lappeen, Joutseon, Jääskin ja Nuftamaan pitäjien rajamailla. Ajannevalta Virroilla sekä Pelonsuoilla Muhoksen ja Särgänsiemien pitäjissä totuttamaan näiden suomalaisen kuivattamista ja saattamista viljelys- ja asutuskuntoon, mikä ohessa asutushallitus olisi velvollinen aikanaan tekemään seikkaperäisen ehdotuksen näiden soiden vastaisesta käyttämisestä. Samalla kun asutushallitus on ehdottanut erinäisiä käytännöllisiä toimenpiteitä töiden järjestämiseksi, on asutushallitus pyytänyt tarkotusta varten yleisistä varoista myönnettäväksi 400,000 mkan siirtomääränsähan voidakseen palkata tarpeellisen määrän teknillisesti koulutettuja henkilöitä, maanviljelysinsinöörejä, maanmittareita, agronomieja, rakennusmestareita ja työnjohtajia sekä muuta henkilökountaa sekä hankkia työn suorittamiseen tarvittavat työvälineet ja tarvaineet sikäli kuin sellaisia ei ole valtion met-

PAIKKOJA AVOINNA

Puhujan paikka avoinna

S. S. Järjestön Länsipiirin Piiritomikunta julistaa Piirin luonnottajan paikkan hakukelpoisten, vähintään kaksi vuotta s. s. järjestyön kuuluneiden, henkilöiden haettavaksi.

Valtion on vaadittava kyettävä todistamaan tuntevansa tyydyttävästi puolue ja järjestötoimintaa, amerikalaisia oloja ja työväenliikettä sen eri ilmenemismuodoissaan, sekä kyetävä selostamaan asioita kansantaloustieteellisen taloustieteen yhteiskuntakehityksen ja yleensä materialistisen historiankäsitteen valossa.

Hakemusten vuoittamiseen on loktava sisällä viimeistään ensi lokakuun 1 päivään mennessä osoitteella: S. S. JÄRJESTÖN LÄNSIPIIRIN PIIRIKOMITEA, 264 Taylor Ave., Astoria, Ore.